Streda 20. januára 2021

P9_TA(2021)0012

Vykonávanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2020

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. januára 2021 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2020 (2020/2206(INI))

(2021/C 456/07)

Európsky parlament,

— so zreteľom na výročnú správu Rady pre Európsky parlament o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike,

— so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),

— so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov a Helsinský záverečný akt Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (ďalej len „OBSE“) z roku 1975,

— so zreteľom na vyhlásenie podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „VP/PK“) o politickej zodpovednosti ([1]),

— so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN s názvom Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj) z 25. septembra 2015,

— so zreteľom na závery Rady o integrovanom prístupe k vonkajším konfliktom a krízam z 22. januára 2018,

— so zreteľom na tretiu správu skupiny významných medzinárodných a regionálnych odborníkov OSN pre Jemen s názvom „Yemen: A Pandemic of Impunity in a Tortured Land (Jemen: Pandémia beztrestnosti v utrápenej krajine), ktorá sa vzťahuje na obdobie od júla 2019 do júna 2020,

— so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z 28. júna 2016,

— so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 8. apríla 2020 o globálnej reakcii EÚ na COVID-19 (JOIN(2020)0011),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2020 o rodovej rovnosti v zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ ([2]),

— so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o rozsahu pôsobnosti a mandáte osobitných zástupcov EÚ z 13. marca 2019 ([3]),

— so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o ženách, mieri a bezpečnosti,

— so zreteľom na Európsky program v oblasti bezpečnosti na roky 2015 – 2020,

— so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 10. júna 2020 s názvom Boj proti dezinformáciám o ochorení COVID-19 – Aké sú fakty (JOIN(2020)0008),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2020 o koordinovanom postupe EÚ v boji proti pandémii COVID-19 a jej dôsledkom ([4]),

([1]) Ú. v. EÚ C 210, 3.8.2010, s. 1.
([2]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0286.
([3]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0172.
([4]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0054.

— so zreteľom na závery Rady o bezpečnosti a obrane zo 17. júna 2020,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. septembra 2020 s názvom Správa o strategickom výhľade za rok 2020 – Vytýčenie smeru k odolnejšej Európe,

— so zreteľom na závery Rady z 18. júna 2019, 15. júla 2019, zo 14. októbra 2019 a z 12. decembra 2019, vyhlásenie ministrov zahraničných vecí EÚ z 15. mája 2020 a závery Európskej rady z 20. júna 2019, zo 17. októbra 2019 a z 1. októbra 2020 o nezákonnej činnosti Turecka vo východnom Stredozemí a závery Rady zo 14. októbra 2019 o severovýchodnej Sýrii,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. apríla 2020 s názvom Podpora západnému Balkánu v boji proti ochoreniu COVID-19 a pri obnove v období po pandémii, Príspevok Komisie pred stretnutím lídrov EÚ a západného Balkánu, ktoré sa uskutoční 6. mája 2020 (COM(2020)0315),

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0266/2020),

A. keďže Európsky parlament má povinnosť a zodpovednosť vykonávať demokratický dohľad nad spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou (ďalej len „SZBP“) a spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou (ďalej len „SBOP“) a mal by transparentne a včas dostať potrebné informácie, ako aj účinné prostriedky na úplné plnenie tejto úlohy, a to aj pokiaľ ide o všetky programy rozvoja obranného priemyslu;

B. keďže cieľom SZBP EÚ je zaistiť bezpečnosť a stabilitu a zároveň podporovať európske hodnoty, ktorými sú sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a dodržiavanie ľudských práv;

C. keďže svet čelí situácii agresívnej geopolitickej súťaže, ktorá si od zahraničnej politiky vyžaduje mechanizmy a schopnosti rýchlo a primerane odpovedať;

D. keďže potreba silnejšej, ambicióznejšej, dôveryhodnejšej a jednotnejšej spoločnej zahraničnej politiky nadobudla zásadný význam, pretože EÚ čelí viacerým geopolitickým výzvam v širšom regióne, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú všetky jej členské štáty a jej občanov;

E. keďže EÚ nenapĺňa svoj potenciál v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky kvôli nejednotnosti medzi členskými štátmi;

F. keďže žiadny členský štát EÚ nie je schopný sám riešiť všetky globálne výzvy, ktorým Európa v súčasnosti čelí; keďže ambiciózna a účinná SZBP sa musí opierať o primerané finančné zdroje a zlepšený rozhodovací mechanizmus;

G. keďže v súvislosti s pandémiou COVID-19 sa v mnohých častiach sveta zhoršil stav demokracie, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd a na sile nabrali dezinformačné kampane a kybernetické útoky zo strany krajín mimo EÚ; keďže izolacionistické, jednostranné a antiglobalistické trendy a systematické súperenie sa stali výraznejšími ako multilaterálna spolupráca podľa medzinárodného poriadku založeného na pravidlách;

H. keďže výzvy, ako je návrat populizmu a autoritárstva, rastúca neochota dodržiavať medzinárodné právo, ľudské práva a právny štát, a útoky proti liberálnej demokracii a multilateralizmu v kombinácii so súperením medzi veľmocami, ktoré sa zmenilo na rivalitu, najmä medzi USA a Čínou, predstavujú skutočnú výzvu pre medzinárodnú bezpečnosť a pre hodnoty, záujmy a vplyv EÚ, pričom existuje riziko, že EÚ bude vynechaná z rozhodovania a bude týmto súperením vážne znevýhodnená;

I. keďže európska susedská politika (ďalej len „ESP“) je kľúčovým nástrojom, pokiaľ ide o východných a južných susedov EÚ;

J. keďže nestabilita a nepredvídateľnosť na hraniciach Únie a v jej bezprostrednom susedstve predstavujú priamu hrozbu pre bezpečnosť Únie a jej členských štátov; keďže pandémia COVID-19 môže viesť k zhoršeniu medzinárodného bezpečnostného prostredia; keďže závažné hospodárske a sociálne dôsledky tejto pandémie vážne ovplyvnia súčasné globálne miery chudoby a nerovnosti, preto môžu viesť k vážnym sociálnym nepokojom a ostrým protestom, ktoré sa stanú novým prvkom nestability v mnohých krajinách s nestabilnou situáciou; keďže mnohé hrozby, ktoré sa objavovali

v predchádzajúcich rokoch, vrátane kybernetických hrozieb, zmeny klímy a pandémií, sa teraz stali skutočnosťou, ktorá má čoraz závažnejší vplyv na rôzne aspekty ľudského života, ako aj na príležitosti rozvoja, globálny geopolitický poriadok a stabilitu;

K. keďže využívanie globálnych námorných informácií je zásadné na zabezpečenie funkcie strategického monitorovania, umožnenie analýzy rizík, ako aj včasného varovania pre Úniu a členské štáty a na posilnenie informačnej podpory civilných a vojenských operácií námornej bezpečnosti;

L. keďže boj proti terorizmu je jednou z hlavných priorít Európskeho programu v oblasti bezpečnosti na roky 2015 – 2020;

M. keďže pandémia COVID-19 poukázala na zraniteľnosť EÚ voči autoritárskym režimom, krehkosť tradičných vonkajších spojenectiev EÚ a na potrebu Únie zabezpečiť zahraničnú politiku, ktorá bude v súlade s jej základnými hodnotami; keďže to pre EÚ znamená výzvu, aby prehodnotila svoje vonkajšie vzťahy a zakladala ich na zásadách solidarity a multilateralizmu; keďže pandémia COVID-19 a jej rozsiahle dôsledky mimoriadne ťažko postihujú najzraniteľnejšie skupiny najmä v regiónoch so slabšími systémami zdravotnej starostlivosti a sociálnymi systémami;

N. keďže v posledných rokoch sa objavili nové viacrozmerné výzvy ako šírenie zbraní hromadného ničenia, spochybňovanie dohôd o nešírení zbraní, vysídľovanie obyvateľstva vyvolané zhoršením regionálnych konfliktov, súperenie o prírodné zdroje, energetická závislosť, zmena klímy, konsolidácia zlyhávajúcich štátov, terorizmus, nadnárodná organizovaná trestná činnosť, kybernetické útoky alebo dezinformačné kampane;

O. keďže vzhľadom na zlyhanie dôležitých dohôd o kontrole zbrojenia a o odzbrojení a na rýchly vývoj nových zbrojných technológií, by sa odzbrojenie, kontrola zbrojenia a nešírenie zbraní mali v záujme ochrany občanov EÚ, ako aj medzinárodnej stability a bezpečnosti stať stredobodom SZBP; keďže spoločná pozícia 2008/944/SZBP sa musí aktualizovať, aby sa kritériá prísne uplatňovali a vykonávali;

Zaistiť EÚ postavenie preferovaného partnera v meniacom sa geopolitickom usporiadaní

1. zdôrazňuje, že pandémia COVID-19 je varovným signálom, že je potrebná silnejšia, autonómnejšia, jednotnejšia a asertívnejšia zahraničná a bezpečnostná politika, aby sa posilnila vedúca úloha Únie na medzinárodnej scéne s cieľom brániť a rozvíjať medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ktorý zaručuje multilateralizmus, demokraciu a ľudské práva, a rozhodnejšie presadzovať jej hodnoty a záujmy na celom svete; zdôrazňuje, že aby to EÚ mohla dosiahnuť, musí najprv úspešne pomáhať svojim partnerom v bezprostrednom susedstve;

2. presadzuje a obhajuje úlohu EÚ ako spoľahlivého partnera na celom svete, preferovaného „žiadaného partnera“ pre tretie strany, zásadového, ale nie dogmatického, čestného sprostredkovateľa, referenčného činiteľa pri riešení konfliktov a mediácii, ktorý podporuje diplomaciu a dialóg ako uprednostňovaný spôsob, ako zohrať konštruktívnu úlohu v globálnych konfliktoch, ako hlavného podporovateľa trvalo udržateľného rozvoja a hlavného prispievateľa k multilaterálnemu rámcu, ale tiež ako globálneho aktéra, ktorý je v prípade potreby pripravený konať autonómne a rozhodne v záujme obrany hodnôt a záujmov EÚ, ktorý preberá zodpovednosť zaistením vlastnej bezpečnosti a podporou medzinárodného mieru a stability na základe zásad a hodnôt Charty OSN a ako to je zakotvené v medzinárodnom práve, pri dodržiavaní medzinárodného poriadku založeného na pravidlách; zastáva názor, že tvorivosť, aktívnejší prístup a väčšia jednota a solidarita medzi členskými štátmi, ako aj odhodlanie a zdroje z členských štátov sú potrebné na zvýšenie globálneho vplyvu EÚ a na podporu jej pozitívneho modelu moci a jej zodpovednej úlohy v globálnom riadení a s cieľom umožniť jej prevziať strategickú zodpovednosť v bezprostrednom susedstve;

3. zdôrazňuje, že narastajúca nestabilita sveta, čoraz viac konfrontačné prostredie, narúšanie multilateralizmu a nárast autoritárstva, ako aj mnohostranné globálne výzvy, najmä rastúca atmosféra konfliktov, ktorá sa premieta do pokračovania a niekedy obnovenia ozbrojených konfliktov aj na východných a južných hraniciach európskeho kontinentu, terorizmus, zmena klímy a rastúce ohrozenie prírodných zdrojov, nekontrolované migračné toky, riziká súvisiace so zdravím, hybridné hrozby, ako sú dezinformačné kampane, aktívne opatrenia a kybernetické útoky, by okrem iného mali viesť EÚ k rozvoju jej strategickej autonómie a zároveň posilňovaniu spolupráce s jej spojencami; zdôrazňuje, že je v tejto súvislosti dôležité, aby Únia podľa potreby nadviazala strategickejšiu spoluprácu s tretími krajinami založenú na dôvere a vzájomnom prospechu a aby vytvorila spojenectvá s rovnako zmýšľajúcimi demokraciami vrátane krajín južnej pologule, ako aj ad hoc koalície s ostatnými rovnako zmýšľajúcimi partnermi;

4. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby Únia úzko spolupracovala s kľúčovými partnermi na celom svete a aby hrala aktívnu úlohu pri obrane kľúčových inštitúcií pre medzinárodné právo a multilaterálny systém; trvá na tom, že je dôležité posilniť partnerstvo EÚ s OSN a NATO a tiež prehĺbiť spoluprácu s organizáciami ako Rada Európy, OBSE, Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), Africká únia, Organizácia amerických štátov (OAS), Liga arabských štátov, Spoločenstvo štátov Latinskej Ameriky a Karibiku (CELAC) a Mercosur; vyzýva na posilnenú spoluprácu a koordináciu medzi EÚ a NATO, spájajúcu poznatky a zdroje a zabraňujúcu duplicite, s cieľom vybudovať spoločný doplnkový prístup k súčasným a budúcim regionálnym a globálnym bezpečnostným výzvam, ako aj ku konfliktným situáciám, zdravotným krízam, asymetrickým a hybridným hrozbám, kybernetickým útokom a dezinformáciám; zdôrazňuje význam Medzinárodného trestného súdu (MTS) pri vyšetrovaní zločinov proti ľudskosti a obrane ich obetí a víta silnú podporu Únie súdu, ktorý je v poslednom čase terčom tlaku a útokov;

5. vyjadruje znepokojenie nad bezprecedentným rozsahom štátne a neštátne podporovaných dezinformačných a propagandistických kampaní, ktoré majú zničujúce účinky na spoločnosti, a to aj v európskom susedstve, najmä na západnom Balkáne; odsudzuje manipuláciu s informáciami a ich zneužívanie na vojenské účely, a to aj zo strany štátnych, subštátnych a neštátnych subjektov so zlými úmyslami a platforiem a organizácií, ktoré používajú autoritatívne tretie krajiny na priame a nepriame financovanie a ovplyvňovanie európskych politických strán a aktérov; víta potrebnú reakciu inštitúcií EÚ na túto novú výzvu, napríklad zriadenie nového osobitného výboru Európskeho parlamentu zameraného na zahraničné zasahovanie do demokratických procesov v EÚ vrátane dezinformácií a prijatie rozhodnutia Rady o reštriktívnych opatreniach opatreniach proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty ([5]); zdôrazňuje potrebu reakcie, ktorou sa neobmedzujú základné práva a slobody; poukazuje na význam efektívnej strategickej komunikácie EÚ a oceňuje posilnenie Stratcomu v rámci Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a jeho úsilie o identifikáciu a potlačenie dezinformačných kampaní; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ ďalej posilňovala svoje kapacity na aktívny boj proti falošným správam a dezinformáciám ako hrozbe pre demokraciu a zlepšovala svoju bezpečnostnú kultúru s cieľom lepšie chrániť svoje informačné a komunikačné siete; vyzýva EÚ, aby sa stala priekopníkom v presadzovaní kolektívneho rámca sebaobrany a spolupráce proti hybridným hrozbám a škodlivému vplyvu autoritárskych režimov, najmä v oblasti demokratického riadenia a súkromných podnikov na celom svete; zdôrazňuje preto, že je potrebné, aby EÚ posilnila svoje spojenectvá s ostatnými globálnymi demokratickými aktérmi s cieľom čeliť takýmto hrozbám globálne, a to aj prostredníctvom reformovaných a odolnejších multilaterálnych inštitúcií;

6. trvá na tom, že zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa musí riadiť podporou cieľov uvedených v článku 21 Zmluvy o EÚ, ako sú demokracia, ľudská dôstojnosť, ľudské práva a základné slobody vrátane slobody náboženského vyznania alebo viery, ochrana všetkých menšín a náboženských spoločenstiev vrátane kresťanov, židov, moslimov, neveriacich osôb a ďalších, a podpora rodovej rovnosti; v tejto súvislosti víta nedávne rozhodnutie Komisie obnoviť mandát osobitného vyslanca pre podporu slobody náboženského vyznania alebo viery mimo EÚ, naliehavo však žiada, aby sa jeho vymenovanie uskutočnilo čo najskôr; vyzýva delegácie EÚ, aby pozorne monitorovali situáciu v oblasti ľudských práv na celom svete, identifikovali trendy a podporovali občanov a organizácie občianskej spoločnosti v ich úsilí o zvrátenie negatívneho trendu v oblasti ľudských práv na celom svete; zdôrazňuje, že zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa zefektívňuje využívaním podmienenosti pri jej hospodárskych a politických stimuloch; v tejto súvislosti pripomína, že by Komisia mala monitorovať situáciu v oblasti ľudských práv v tretích krajinách, ktoré sú oslobodené od vízovej povinnosti, a pravidelne o nej podávať správu Európskemu parlamentu a mala by pozastaviť oslobodenie od tejto povinnosti v prípade porušenia ľudských práv v dotknutej krajine; vyzýva Komisiu a Radu, aby posilnili programy Únie na podporu demokracie na celom svete podporovaním prodemokratických procesov zdola nahor a budovaním inštitucionálnej odolnosti a podporou práce európskych politických nadácií pri posilňovaní demokratických procesov; opakuje svoju výzvu uvedenú v odporúčaní z 13. marca 2019, ktorá sa týka reformy a preskúmania osobitných zástupcov a osobitných vyslancov EÚ;

7. zdôrazňuje, že EÚ by mala riešiť základné príčiny migrácie, ako sú chudoba, nedostatočná potravinová a výživová bezpečnosť, nezamestnanosť, nestabilita a nedostatočná bezpečnosť v tretích krajinách, z ktorých nelegálna masová migrácia pochádza; zdôrazňuje, že je potrebné zamerať sa aj na pomoc pri rozvoji stabilných inštitúcií s cieľom podporovať udržateľný spoločenský rozvoj v týchto štátoch;

([5]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/797 zo 17. mája 2019 o reštriktívnych opatreniach proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty (Ú. v. EÚ L 129 I, 17.5.2019, s. 13).

Streda 20. januára 2021

Nová úroveň ambícií SZBP: strategické regionálne prístupy založené na silnejšej politickej vôli

8. pripomína, že žiadny členský štát EÚ sám nemá dostatočnú schopnosť a zdroje na účinné riešenie súčasných medzinárodných výziev; domnieva sa, že v tejto súvislosti EÚ potrebuje v prvom rade silnejšiu a skutočnú politickú vôľu členských štátov EÚ spoločne dohodnúť a presadzovať ciele zahraničnej politiky EÚ, ako sú predchádzanie konfliktom a mierové dohody, a bojovať proti pokusom tretích krajín oslabiť a rozdeliť EÚ, ako aj oslabiť európske hodnoty; zdôrazňuje, že len silná a zjednotená Európska únia so zavedenou zahraničnou, bezpečnostnou a obrannou politikou a s členskými štátmi EÚ, ktoré budú podporovať VP/PK pri plnení dohodnutých cieľov, bude môcť zohrávať významnú úlohu v novom geopolitickom prostredí; vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby koordinovali všetky opatrenia v rámci reakcie na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 medzi sebou, ako aj s medzinárodnými partnermi s cieľom podporiť súdržnú a inkluzívnu celosvetovú reakciu na pandémiu a v tejto súvislosti víta koncepciu Tím Európa;

9. opätovne zdôrazňuje svoju výzvu na revíziu globálnej stratégie EÚ s cieľom poučiť sa z novej geopolitickej dynamiky, súčasných hrozieb vrátane pandémie COVID-19 a očakávaných budúcich výziev a prehodnotiť ciele a prostriedky SZBP; zdôrazňuje, že pri ďalšom rozvíjaní svojej spolupráce s medzinárodnými partnermi a spojencami musí EÚ urýchliť rozhodovanie v zahraničných veciach a zlepšiť svoju schopnosť pracovať s podobne zmýšľajúcimi partnermi pri súčasnom posilňovaní multilateralizmu a posilňovať svoju strategickú schopnosť konať, a to aj autonómne, ak je to potrebné; zdôrazňuje, že EÚ je zodpovedná za formovanie svojej strategickej autonómie v otázkach spoločnej diplomacie, bezpečnosti a obrany, ako aj v hospodárskych, zdravotných a obchodných záležitostiach, s cieľom čeliť mnohým spoločným výzvam pri obrane svojich záujmov, noriem a hodnôt vo svete po pandémii; trvá preto na tom, že je potrebné, aby si európske krajiny zachovali schopnosť samostatne rozhodovať a konať; naliehavo žiada členské štáty, aby urýchlene vykonávali a uplatňovali nové nariadenie s cieľom vytvoriť mechanizmy na preverovanie zahraničných investícií v kritických odvetviach; nabáda členské štáty EÚ, aby vytvorili nové fórum pre multilaterálnu spoluprácu, ktoré bude vychádzať z odkazu Koordinačného výboru pre mnohostrannú kontrolu vývozu, aby monitorovalo a kontrolovalo vývoz technológií, obchodné toky a citlivé investície do príslušných krajín;

10. zastáva názor, že na dosiahnutie cieľov SZBP stále existuje veľký nevyužitý potenciál, pokiaľ ide o kombinovanie a integráciu všetkých zložiek tvrdej a mäkkej moci v rámci vonkajšej činnosti EÚ; v tejto súvislosti pripomína, že diplomacia Európskeho parlamentu s vlastnými samostatnými a doplnkovými nástrojmi a kanálmi predstavuje dôležitý pilier zahraničnej politiky EÚ; je presvedčený, že Európsky parlament by sa preto mal uznať za neoddeliteľnú súčasť koncepcie Tím Európa, ktorú presadzuje Komisia a ESVČ; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť úlohy Európskeho parlamentu v oblasti mediácie a podpory demokracie, ako aj cenný prínos parlamentných zhromaždení k európskej vonkajšej činnosti, a to aj v otázkach bezpečnosti a obrany, a potrebu podporovať ich činnosť a zabezpečiť riadne vykonávanie ich práce; vyzýva VP/PK a predsedov Komisie a Rady, aby nepretržite informovali Európsky parlament a zapájali ho do vonkajšej činnosti EÚ;

11. domnieva sa, že ambícia mať silnú, autonómnu a plne rozvinutú zahraničnú a bezpečnostnú politiku tiež pre Úniu znamená mať diplomatický orgán s rovnakými vlastnosťami, ktorý sa od začiatku formoval ako osobitne európsky orgán; v tejto súvislosti podporuje pokrok smerujúci k vytvoreniu európskej diplomatickej akadémie poverenej vytvorením nezávislého systému výberu a odbornej prípravy budúcich diplomatov Únie v rámci skutočnej európskej diplomatickej kariéry;

12. zdôrazňuje, že ustanovenia Zmluvy o EÚ týkajúce sa konzultácií a poskytovania informácií Európskeho parlamentu v oblasti SZBP by sa mali transparentne a včas premietnuť do jasných pravidiel zdieľania príslušných dokumentov vrátane návrhov stratégií; vyjadruje potrebu podstatne zlepšiť spôsob, akým Komisia a ESVČ v súčasnosti odovzdávajú Európskemu parlamentu citlivé alebo dôverné informácie; ďalej žiada, aby sa preskúmalo, ako možno zlepšiť kvalitu, rozsah a formát schôdzí výborov a výmen s ESVČ a Komisiou; domnieva sa, že vyhlásenie o politickej zodpovednosti z roku 2010 už nie je vhodným základom pre vzťahy medzi Európskym parlamentom a VP/PK a malo by sa nahradiť medziinštitucionálnou dohodou s cieľom posilniť práva Európskeho parlamentu na demokratickú kontrolu v súlade so zmluvami; okrem toho pripomína, že požiadal o preskúmanie rozhodnutia Rady o zriadení ESVČ;

13. vyslovuje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom v zlepšovaní rozhodovacieho procesu o otázkach SZBP, čo má vplyv na efektívnosť, rýchlosť a dôveryhodnosť činnosti a rozhodovania EÚ na medzinárodnej scéne; vyzýva členské štáty, aby urýchlene otvorili diskusiu o možnosti prechodu od jednomyseľnosti k hlasovaniu kvalifikovanou väčšinou aspoň vo vybraných oblastiach SZBP, ako sú rozhodnutia v otázkach ľudských práv a sankcií, ako konkrétny prostriedok na posilnenie vplyvu EÚ na globálnej scéne;

14. víta prijatie nového globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv (únijnej obdoby Magnitského zákona), ktorý EÚ umožňuje ukladať cielené sankcie osobám zodpovedným za závažné porušovanie a zneužívanie ľudských práv na celom svete; odporúča, aby sa rozsah pôsobnosti sankčného režimu v budúcnosti rozšíril tak, aby zahŕňal prípady korupcie;

15. žiada reviziu zoznamov zariadení, ktoré je zakázané vyvážať do tretích krajín, aby sa zabránilo situáciám, keď členské štáty poskytnú s finančnou podporou EÚ nástroje, ktoré sa prípadne použijú na útlak občanov;

16. podporuje diskusiu na úrovni celej EÚ s cieľom zvážiť nové formáty spolupráce, ako je napríklad Európska bezpečnostná rada, pretože je najvyšší čas formálne ustanoviť účinné formáty a inštitúcie na zlepšenie súdržnosti a vplyvu zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; domnieva sa, že o tejto myšlienke by sa malo diskutovať v rámci Konferencie o budúcnosti Európy, a takisto opakuje svoju výzvu na zriadenie Rady ministrov obrany;

17. zdôrazňuje, že Únia sa zaviazala posilniť úlohu OSN na medzinárodnej scéne, a v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu reformy systému OSN s cieľom posilniť súdržnosť činností všetkých svojich agentúr, organizácií a programov na zabezpečenie primeraného súladu s cieľmi Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj; opätovne vyzýva členské štáty, aby podporili reformy zloženia a fungovania Bezpečnostnej rady s cieľom zvýšiť jej efektívnosť a účinnosť, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie svetového mieru, s programom presahujúcim vojenskú bezpečnosť a zahŕňajúcim tok utečencov a vysídlených osôb, potravinovú bezpečnosť, zmenu klímy alebo boj proti pandémiám;

18. zdôrazňuje zásadný význam, ktorý má Európska únia pri spolupráci na prebiehajúcich demokratických a volebných procesoch a pri ochrane ich transparentnosti a legitimity;

19. uznáva, že stabilita, bezpečnosť, mier a prosperita krajín západného Balkánu a krajín východného a južného susedstva priamo ovplyvňuje stabilitu a bezpečnosť Únie a jej členských štátov, ako aj jej povesť globálneho geopolitického aktéra; Zdôrazňuje skutočnosť, že Európska únia je najväčším obchodným partnerom a investorom v krajinách západného Balkánu a v krajinách Východného partnerstva; žiada, aby EÚ prevzala svoju strategickú zodpovednosť v susedstve EÚ a zohrávala včasnejšiu, aktívnejšiu, jednotnejšiu a účinnejšiu úlohu pri sprostredkovaní a mierovom riešení pretrvávajúceho napätia a konfliktov a pri predchádzaní akýmkoľvek budúcim konfliktom v susedstve; je presvedčený, že sa to dá dosiahnuť uprednostnením úsilia o preventívne budovanie mieru vrátane preventívnej diplomacie a mechanizmov včasného varovania, posilnením bilaterálnej spolupráce a podporou demokratických síl a právneho štátu, vytvorením pozitívnych stimulov pre sociálno-ekonomickú stabilizáciu a rozvoj a budovaním odolnosti spoločností s podporou primeraných rozpočtových prostriedkov; opätovne potvrdzuje svoju silnú podporu normandskému formátu, berlínskej konferencii o Líbyi a Minskej skupine;

20. pripomína svoj záväzok k rozšíreniu ako kľúčovej transformačnej politike EÚ a víta revidovanú metodiku Komisie a jej väčší dôraz na politickú povahu procesu rozširovania; podporuje európsku perspektívu západného Balkánu a víta opätovné potvrdenie jednoznačnej podpory tejto perspektívy zo strany členských štátov EÚ, ako sa uvádza vo vyhlásení zo Záhrebu zo 6. mája 2020, ako aj rozhodnutie začať prístupové rozhovory s Albánskom a Severným Macedónskom; vyzýva Radu a Komisiu, aby s týmito dvoma krajinami bezodkladne začali medzivládne konferencie, a aby vo všeobecnosti urýchlili prístupový proces, pretože krajiny západného Balkánu sú geograficky, historicky a kultúrne súčasťou Európy; naliehavo žiada najmä Bulharsko, aby sa prestalo stavať proti začatiu medzivládnej konferencie so Severným Macedónskom; zdôrazňuje, že integrácia týchto krajín do EÚ má kľúčový význam pre stabilitu a bezpečnosť kontinentu ako celku, ako aj pre vplyv EÚ v regióne i mimo neho; zdôrazňuje, že prístupový proces by mal priniesť udržateľnú demokratickú, hospodársku a ekologickú transformáciu a sociálnu konvergenciu a zabezpečiť dobré susedské vzťahy a regionálnu spoluprácu; pripomína, že proces rozširovania je založený na zásluhách a má korene v prísnej a spravodlivej podmienenosti v súlade s kodanskými kritériami; opakuje, že prijatie reforiem musí byť citeľné v praxi a zdôrazňuje potrebu poskytovať jasné, transparentné a konzistentné prístupové kritériá, ako aj nepretržitú politickú, finančnú (IPA III) a technickú podporu počas celého procesu s jasným meraním pokroku; zdôrazňuje, že kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny by sa mali zosúladiť s príslušnými vyhláseniami SZBP zo strany VP/PK v mene EÚ a s rozhodnutiami Rady;

21. víta výsledky samitu EÚ s krajinami Východného partnerstva a dúfa, že šesť krajín sa skutočne zaviaže uskutočniť reformné procesy potrebné na budovanie spoločností, ktoré sú demokratickejšie, viac prosperujú, sú spravodlivejšie, stabilnejšie a bližšie k základným hodnotám a zásadám; zdôrazňuje, že spolupráca s krajinami Východného partnerstva a inými krajinami v susedstve EÚ by mala byť prioritou SZBP vzhľadom na zásadný záujem EÚ na rozvoji a demokratizácii

týchto krajín; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby naďalej posilňovali hospodárske väzby a prepojenia, využívali obchodné dohody a dohody o pridružení, prístup na jednotný trh a prehĺbené medziľudské kontakty, a to aj prostredníctvom zjednodušenia vízového režimu a jeho liberalizácie po splnení všetkých požiadaviek; zdôrazňuje, že uvedené príklady by mohli slúžiť ako podnety na podporu demokratických reforiem a prijímanie pravidiel a noriem EÚ; vyzýva EÚ, aby na krajiny Východného partnerstva aj naďalej uplatňovala individuálne rozlišovanie na základe zásady „viac za viac“ a „menej za menej“; uznáva jedinečné skúsenosti a odborné znalosti krajín Východného partnerstva, ako aj ich príspevok k misiám EÚ v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SZBP), bojovým skupinám a operáciám a vyzýva na prehĺbenie spolupráce medzi EÚ a krajinami Východného partnerstva v oblasti obrannej politiky súvisiacej s EÚ;

22. podporuje požiadavky bieloruského ľudu na slobodu, demokraciu a dôstojnosť a na uskutočnenie nových, slobodných a spravodlivých prezidentských volieb; uznáva dôležitú úlohu koordinačnej rady ako zástupcu protestujúceho bieloruského ľudu; dôrazne odsudzuje násilný zásah proti pokojným demonštrantom a víta prijatie sankcií voči Lukašenkovmu režimu, ako aj samotnému Alexandrovi Lukašenkovi, a opakuje svoju pozíciu neuznať výsledky sfalšovaných prezidentských volieb z 9. augusta 2020; žiada EÚ, aby dôkladne preskúmala vzťahy medzi EÚ a Bieloruskom vzhľadom na to, že režim nie je v súlade s vlastnými záväzkami krajiny vyplývajúcimi z medzinárodného práva a dohôd s EÚ, a rovnako aby vytvorila stimuly pre sociálno-ekonomickú stabilizáciu, rozvoj a podporu demokratických síl;

23. zdôrazňuje význam záväzku EÚ podporovať zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistvosť jej partnerov v rámci ich medzinárodne uznávaných hraníc; je znepokojený rozširovaním sa horúcich zón konfliktov v najužšom susedstve EÚ, ako aj zmrazenými konfliktmi a pokračujúcou de facto okupáciou území patriacich zvrchovaným štátom Ruskou federáciou; opakuje, že odsudzuje agresívne politiky Ruska voči Ukrajine, jeho negatívnu úlohu v niekoľkých zmrazených konfliktoch a tlak na niektorých jeho bezprostredných susedov v EÚ, odhliadnuc od porušovania práv krymských Tatárov, blokády Azovského Mora, pokračujúceho zadržiavania ukrajinských plynových polí v Čiernom mori a porušovania územnej celistvosti Gruzínska a Moldavska; je naďalej plne odhodlaný uplatňovať politiku neuznania nezákonnej anexie Krymu; vyzýva Rusko, aby prevzalo zodpovednosť, využilo svoj vplyv na separatistov podporovaných Ruskom a aby v plnej miere plnilo svoje záväzky vyplývajúce z dohôd z Minska; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ zintenzívnila svoju činnosť v oblasti mierového riešenia takzvaných zmrazených konfliktov, a to aj v dialógu so zúčastnenými tretími krajinami, aby aktívne presadzovala riešenia založené na normách a zásadách medzinárodného práva, Charte OSN a Helsinského záverečného aktu OBSE z roku 1975, a aby zvýšila podporu pre civilistov postihnutých konfliktmi, vnútorne vysídlené osoby a utečencov; takisto žiada, aby Ruská federácia ukončila svoju okupáciu gruzínskych území Abcházska a regiónu Cchinvali/Južného Osetska a zastavila faktické začlenenie oboch regiónov pod ruskú správu;

24. berie na vedomie dohodu o úplnom prímerí v Náhornom Karabachu a v jeho okolí, ktorú podpísali Arménsko, Azerbajdžan a Rusko 9. novembra 2020; dúfa, že táto dohoda zachráni životy civilistov aj vojenského personálu a otvorí jasnejšie perspektívy na mierové urovnanie tohto smrteľného konfliktu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasný stav sa zmenil skôr vojenskými silami ako mierovými rokovaniami; dôrazne odsudzuje zabíjanie civilistov a ničenie civilných objektov a miest uctievania, odsudzuje údajné použitie kazetovej munície v konflikte; naliehavo vyzýva Arménsko aj Azerbajdžan, aby ratifikovali Dohovor o kazetovej munícii, ktorým sa bez ďalšieho odkladu úplne zakáže jej používanie; zdôrazňuje, že ešte stále je potrebné nájsť trvalé riešenie a že proces dosiahnutia mieru a určenia budúceho právneho postavenia regiónu by mali viesť spolupredsedovia Minskej skupiny a mal by sa zakladať na základných zásadách skupiny; zdôrazňuje naliehavú potrebu zabezpečiť, aby sa humanitárna pomoc mohla dostať k tým, ktorí ju potrebujú, zaistiť bezpečnosť arménskeho obyvateľstva a jeho kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu a umožniť návrat vnútorne vysídlených osôb a utečencov do ich predošlých bydlísk; žiada, aby boli všetky obvinenia z vojnových zločinov riadne vyšetrené a aby boli zodpovedné osoby postavené pred spravodlivosť; vyzýva EÚ, aby sa zmysluplnejšie podieľala na urovnávaní konfliktu a nenechávala osud regiónu v rukách iných mocností;

25. víta nadchádzajúce spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa o obnovenom partnerstve s južným susedstvom; vyzýva EÚ, aby vo svojich politikách voči tomuto regiónu uznala špecifiká každej z krajín južného Stredozemia; vyzýva EÚ, aby posilnila spoluprácu s regionálnymi aktérmi, ako je Liga arabských štátov, Africká únia a Únia pre Stredozemie, a aby aktívne podporovala medziregionálnu spoluprácu medzi krajinami južného susedstva ako nevyhnutný nástroj na zaistenie bezpečnosti a udržateľného hospodárskeho rozvoja; zdôrazňuje potrebu posilniť vzťahy Únie so severoafrickými krajinami; vyjadruje poľutovanie nad tým, že 25 rokov po spustení takzvaného euro-stredozemského partnerstva sa ešte nedobudoval priestor spoločnej prosperity, stability a slobody so stredozemskými krajinami južného susedstva; plne podporuje berlínsky proces a víta všetky iniciatívy OSN zamerané na dosiahnutie komplexného politického riešenia krízy v Líbyi;

26. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ venovala väčšiu pozornosť prebiehajúcemu konfliktu v Sýrii a usilovala sa postaviť pred spravodlivosť členov sýrskeho režimu a jeho spojencov, najmä z Ruska a Iránu, ktorí sú zodpovední za mnohé vojnové zločiny spáchané od roku 2011;

27. zastáva názor, že EÚ by mala naďalej hrať aktívnu úlohu, pokiaľ ide o mierový proces na Blízkom východe a uzatváranie dohôd medzi stranami, a to aj v otázkach dohôd o konečnom štatúte, najmä prihliadnutím na potrebu zachovať podmienky na mieste pre mierové riešenie problému dvoch štátov na základe hraníc z roku 1967, pričom hlavným mestom oboch štátov bude Jeruzalem, s bezpečným Izraelským štátom a nezávislým, demokratickým, celistvým a životaschopným palestínskym štátom fungujúcimi vedľa seba v mieri a bezpečnosti na základe práva na sebaurčenie a pri úplnom dodržiavaní medzinárodného práva;

28. berie na vedomie Abrahámske dohody, ktorými sa formalizovala normalizácia vzťahov medzi Izraelom a Spojenými arabskými emirátmi a Bahrajnom; v tejto súvislosti oceňuje úlohu Spojených štátov pri sprostredkovaní Abrahámskych dohôd; poukazuje na skutočnosť, že arabské štáty ako Egypt alebo Jordánsko, ktoré už roky udržiavajú diplomatické vzťahy s Izraelom, zohrávali zmysluplnú úlohu pri podpore dialógu o mierovom procese na Blízkom východe vrátane bezpečnosti a stability; zdôrazňuje pokračujúci význam investícií do zmysluplných rokovaní medzi Izraelom a Palestínou; víta skutočnosť, že jednou z podmienok Abrahámskych dohôd bolo zastavenie plánov na anexiu na Západnom brehu Jordánu a vyzýva všetky strany, aby to rešpektovali;

29. víta nedávnu dohodu palestínskych politických mocností o tom, že sa legislatívne a prezidentské voľby uskutočnia v nasledujúcich šiestich mesiacoch, a zdôrazňuje, že demokratické voľby zostávajú kľúčovou prioritou Únie; zdôrazňuje potrebu podporovať mierový proces na Blízkom východe a zabezpečiť primerané finančné prostriedky pre prácu Agentúry OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) v úzkej spolupráci s medzinárodným spoločenstvom darcov;

30. víta záväzok EÚ zachovať spoločný komplexný akčný plán a zabezpečiť, aby ho všetky strany v plnom rozsahu vykonávali; zdôrazňuje, že táto mnohostranná dohoda je kľúčovým úspechom európskej diplomacie a že zostáva kľúčovým pilierom globálnej štruktúry nešírenia zbraní, ktorý prispieva k regionálnej bezpečnosti, ktorá slúži ako základný kameň mieru, bezpečnosti a stability v regióne, a že je v záujme EÚ zabezpečiť jej úplné zachovanie a vykonávanie; vyzýva USA, aby sa zdržali prijímania jednostranných opatrení, čím prispejú k regionálnemu a globálnemu mieru a bezpečnosti a globálnemu poriadku založenému na pravidlách; naliehavo vyzýva VP/PK, aby využil všetky dostupné politické a diplomatické prostriedky na ochranu spoločného komplexného akčného plánu; vyzýva VP/PK, aby vzhľadom na existujúcu rivalitu v oblasti Perzského zálivu zintenzívnil politický dialóg s krajinami tohto regiónu s cieľom podpory zmierňovania napätia a inkluzívnej regionálnej bezpečnostnej štruktúry v súlade so závermi Rady pre zahraničné veci z 10. januára 2020; v tejto súvislosti vyzýva VP/PK, aby zvážil vymenovanie osobitného vyslanca pre región Perzského zálivu s cieľom uľahčiť túto úlohu;

31. vyzýva Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo ako signatárov spoločného komplexného akčného plánu, EÚ a jej členské štáty, aby posilnili svoju jednotu, odstrašujúce prostriedky a odolnosť voči sekundárnym sankciám z tretích krajín a aby vykonávali opatrenia na ochranu legitímnych záujmov EÚ, a to aj prostredníctvom úplného sfunkčnenia nástroja na podporu obchodných výmen (INSTEX); odmieta jednostranné, extrateritoriálne opätovné zavedenie sankcií Spojenými štátmi po ich odstúpení od spoločného komplexného akčného plánu, pretože to oslabuje legitímne hospodárske záujmy a záujmy zahraničnej politiky EÚ najmä tým, že bránia humanitárnemu obchodu s Iránom v čase pandémie COVID-19; vyzýva USA, aby sa bezpodmienečne vrátili k spoločnému komplexnému akčnému plánu, ktorý by mal ísť ruka v ruke s naliehaním na Irán, aby sa opätovne v plnej miere zaviazal dodržiavať svoje záväzky vyplývajúce z dohody; v tejto súvislosti odsudzuje rozhodnutie Iránu začať obohacovať urán na úroveň 20 %, čo je priamym a závažným porušením jadrovej dohody;

32. berie na vedomie správu skupiny významných medzinárodných a regionálnych odborníkov OSN na Jemen, v ktorej sa uvádza, že vláda Jemenu, húthíovia, Južná prechodná rada a členovia koalície, ktorú vedú Saudská Arábia a Spojené arabské emiráty, sa dopustili závažných porušení medzinárodných ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, ktoré možno považovať za vojnové zločiny, ako napríklad nerozlišujúcich útokov na civilistov a civilné štruktúry; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili potrestanie najzávažnejších trestných činov okrem iného tým, že budú podporovať postúpenie situácie v Jemene Medzinárodnému trestnému súdu; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zaviedli cielené sankcie proti úradníkom v Saudskej Arábii a Spojených arabských emirátoch, ktorí boli zapojení do údajných vojnových zločinov; znovu opakuje svoju výzvu členským štátom, aby zastavili predaj zbraní Saudskej Arábii a Spojeným arabským emirátom, pretože sa tým vlastne spolupodieľajú na udržiavaní konfliktu a predlžovaní utrpenia obyvateľov Jemenu;

Streda 20. januára 2021

33. zastáva názor, že EÚ musí urgentne vymedziť lepšiu geopolitickú a celkovú stratégiu pre svoje krátkodobé, strednodobé a dlhodobé vzťahy s Tureckom, najmä vzhľadom na pokračujúci úpadok demokracie a rastúcu asertivitu zahraničnej politiky Turecka, ktoré prispievajú k eskalácii napätia a majú destabilizačný vplyv, ktorý ohrozuje regionálny mier a stabilitu vo východnom Stredozemí, na Strednom východe a v Zakaukazsku, a jeho úlohu v konfliktoch v Sýrii, Iraku, Líbyi a Náhornom Karabachu;

34. žiada, aby EÚ zohrávala významnú úlohu v Stredozemnom mori a stala sa aktérom schopným zabezpečiť stabilitu v regióne, aj so zreteľom na boj proti organizovanej trestnej činnosti, boj proti terorizmu a boj proti nelegálnej migrácii; zdôrazňuje, že prebiehajúca legislatívna práca na novom pakte o prisťahovalectve a azyle predstavuje pre spoluzákonodarcov EÚ kľúčovú príležitosť na zlepšenie azylovej a migračnej politiky EÚ s cieľom stať sa menej závislými od Turecka;

35. opakuje, že prístupové rokovania s Tureckom sú formálne zmrazené vzhľadom na situáciu v oblasti ľudských práv, úpadok demokracie a problémy týkajúce sa právneho štátu v Turecku; domnieva sa, že vzťahy s Tureckom nemôžu byť založené na klamlivom a prekonanom prístupovom procese; zdôrazňuje, že je v spoločnom strategickom záujme Európskej únie, jej členských štátov a Turecka, aby sa vo východnom Stredozemí vytvorilo stabilné a bezpečné prostredie; pripomína však, že zásadný dialóg, ktorý musí prevládať pri vytváraní tohto stabilného a bezpečného prostredia, môže existovať iba vtedy, ak sa zabráni akejkoľvek jednostrannej provokácii, a fortiori vojenskými, námornými alebo leteckými akciami; v tejto súvislosti pripomína úplnú solidaritu EÚ s jej členskými štátmi Gréckom a Cyprom;

36. opakuje, že Únia je pripravená na ochranu svojich záujmov a záujmov členských štátov pripravená využiť všetky nástroje a možnosti, ktoré má k dispozícii, vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 29 Zmluvy o EÚ a článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; pripomína závery Rady zo 14. októbra 2019, v ktorých sa členské štáty vyzývajú, aby zaujali pevné vnútroštátne pozície, pokiaľ ide o ich politiku vývozu zbraní do Turecka na základe ustanovení spoločnej pozície 2008/944/SZBP, vrátane striktného uplatňovania kritéria 4 týkajúceho sa regionálnej stability a vyzýva VP/PK a Radu, aby zvážili zavedenie iniciatívy, ktorá by zaviazala všetky členské štáty k zastaveniu licencií na vývoz zbraní do Turecka v súlade s touto spoločnou pozíciou; pripomína závery Rady z 1. októbra 2020, ktoré zdôrazňujú, že EÚ využije všetky nástroje a možnosti, ktoré má k dispozícii, vrátane zavedenia sankčného režimu pre Turecko na obranu svojich záujmov a záujmov svojich členských štátov; opakuje svoju výzvu adresovanú VP/PK, v prípade, že Turecko bude pokračovať v súčasnom nezákonnom, jednostrannom konaní vo východnom Stredozemí, ktoré je v rozpore so zvrchovanosťou ktoréhokoľvek členského štátu EÚ a s medzinárodným právom, a nezapojí sa do dialógu založeného na medzinárodnom práve; vyzýva vedúce osobnosti NATO, aby čo najdôraznejšie oznámili Turecku, že sa nebude tolerovať agresívne konanie krajiny proti partnerským členom NATO;

37. dôrazne odsudzuje podpísanie dvoch memoránd o porozumení medzi Tureckom a Líbyou o vymedzení námorných zón a o komplexnej bezpečnostnej a vojenskej spolupráci, ktoré sú prepojené a sú jasným porušením medzinárodného práva a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o uvalení zbrojného embarga voči Líbyi;

38. dôrazne odsudzuje úlohu Turecka ako destabilizujúceho faktora, ktorý naďalej narúša krehkú stabilitu v celom regióne Zakaukazska; vyzýva Turecko, aby prestalo zasahovať do konfliktu v Náhornom Karabachu vrátane poskytovania vojenskej podpory Azerbajdžanu a aby upustilo od destabilizujúceho konania a aktívne podporovalo mier; ďalej odsudzuje presun zahraničných teroristických bojovníkov Tureckom zo Sýrie a z iných krajín do Náhorného Karabachu, čo potvrdili medzinárodné subjekty vrátane krajín spolupredsedov Minskej skupiny OBSE; vyjadruje poľutovanie nad tým, že mu neprekáža destabilizovať Minskú skupinu OBSE, keďže sa usiluje zohrávať v konflikte rozhodujúcejšiu úlohu;

39. zdôrazňuje, že už len vzhľadom na spoločné zásady a spoločné hodnoty, ako aj vzájomnú geografickú blízkosť a dlhodobú spoločnú strategickú spoluprácu EÚ a Spojeného kráľovstva je nevyhnutné a v ich spoločnom záujme dohodnúť sa na spoločnom postupe pri riešení výziev v oblasti zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politiky založenom na zásadách multilateralizmu, na riešení konfliktov prostredníctvom dialógu a diplomacie a na medzinárodnom práve, majúc na pamäti to, že väčšina medzinárodných hrozieb ovplyvňuje obe strany s rovnakou intenzitou; víta uzavretie dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktorá občanom a podnikom na oboch stranách poskytuje jasnosť a istotu; zdôrazňuje, že v súčasnosti skúma dohodu a má v úmysle dôkladne monitorovať vykonávanie dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vo všetkých jej podrobnostiach;

40. zdôrazňuje, že transatlantická spolupráca je naďalej kľúčová a prvoradá v spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ; požaduje zvýšené úsilie zamerané na silné a obnovené transatlantické partnerstvo a neustály dialóg založený na vzájomnom rešpekte a konkrétnych opatreniach na podporu multilateralizmu, právneho štátu, ľudských práv, transatlantickej bezpečnosti a hospodárskej spolupráce a boja proti zmene klímy a na zachovanie medzinárodného systému založeného na pravidlách s cieľom čeliť súčasným a budúcim zahraničným, bezpečnostným a obchodným výzvam a krízam, s osobitným zameraním na súčasnú mimoriadnu situáciu v oblasti zdravia a ekonomické, sociálne, bezpečnostné a politické výzvy, ktoré so sebou prináša;

41. trvá na tom, že by sa malo obnoviť transatlantické partnerstvo s cieľom efektívnejšie riešiť pandémiu a iné veľké medzinárodné výzvy, ako je zmena klímy; uznáva potrebu nájsť nový základ pre spoluprácu EÚ a USA proti nacionalistickým, autoritárskym a hegemonistickým ambíciám, expanzívnemu napätiu na Blízkom východe a v Perzskom zálive, multipolárnosti hospodárskych subjektov, ktoré čoraz viac dominujú, a súčasnej hospodárskej kríze na oboch stranách Atlantiku; víta iniciatívu EÚ na nadviazanie transatlantického dialógu o Číne;

42. je presvedčený, že toto partnerstvo môže prosperovať, iba ak bude založené na vzťahoch so spoločnými hodnotami a záujmami a dodržiavaní medzinárodného práva a multilaterálnych inštitúcií, ale aj na dôvere, ktorá je, bohužiaľ, v posledných rokoch nepriaznivo ovplyvnená prehnanými jednostrannými krokmi, ktoré tiež oslabili multilaterálne rámce, ktorých súčasťou je EÚ a jej členské štáty; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad unilateralistickými tendenciami vlády amerického prezidenta Donalda Trumpa; zdôrazňuje, že slabšie väzby na západné krajiny umožňujú neliberálnym štátom obsadiť vedúce postavenie na medzinárodnej scéne; vyjadruje nádej, že USA zmenia trajektóriu posledných rokov, keď odstúpili od multilaterálneho svetového usporiadania založeného na pravidlách, čo umožní obnovenie úzkej transatlantickej jednoty opatrení v úplnom súlade so spoločnými hodnotami a zásadami EÚ a USA; opakuje, že je potrebné, aby európske členské krajiny NATO prevzali väčšiu zodpovednosť za rozdelenie zaťaženia pri ochrane transatlantického priestoru a reagovali na nové hybridné hrozby; zdôrazňuje, že spojenie síl so Spojenými štátmi pri úsilí o budovanie mieru v budúcnosti by prinieslo väčšiu súčinnosť a umožnilo by lepšie reagovať na globálne výzvy;

43. čo najdôraznejšie odsudzuje davový útok demonštrantov na Kongres USA podnecovaných sprisahaneckými teóriami prezidenta Donalda Trumpa a bezdôvodnými tvrdeniami, že prezidentské voľby z 3. novembra 2020 boli zmanipulované; dôveruje USA, že zabezpečia pokojné odovzdanie moci zvolenému prezidentovi Josephovi Bidenovi a viceprezidentke Kamale Harrisovej; je znepokojený vzostupom populizmu a extrémizmu na oboch stranách Atlantiku a zdôrazňuje naliehavú potrebu brániť demokraciu, ľudské práva a právny štát na celom svete;

44. požaduje zachovanie silného a jednotného postoja k Ruskej federácii, a to aj prostredníctvom revízie piatich základných politických zásad EÚ; žiada, aby bola vypracovaná nová stratégia vzťahov medzi EÚ a Ruskom, ktorá by vyslala jasný signál prodemokratickej frakcii ruskej spoločnosti o trvalej ochote EÚ zapojiť sa a spolupracovať; žiada, aby sa posilnil sankčný režim, najmä vzhľadom na pokračujúci vývoj v súvislosti s pokusom o atentát na Alexeja Navaľného na ruskom území prostredníctvom bojovej nervovoparalytickej látky patriacej do skupiny „Novičok“ vyvinutej v Rusku; víta skutočnosť, že Rada pre zahraničné veci prijala reštriktívne opatrenia v súvislosti s použitím chemických zbraní pri pokuse o atentát na Alexeja Navaľného; opätovne vyzýva na uskutočnenie nezávislého medzinárodného prešetrenia jeho otravy;

45. opätovne pripomína, že dodržiavanie dohôd z Minska je kľúčovou podmienkou akejkoľvek podstatnej zmeny vzťahov medzi EÚ a Ruskom; vyjadruje poľutovanie nad negatívnou úlohou Ruska v dezinformačných kampaniach a iných formách hybridnej vojny vedenej proti EÚ a Západu, ktoré sa snažia oslabiť našu vnútornú súdržnosť, a tým aj našu schopnosť účinne konať na globálnej scéne; ďalej vyjadruje poľutovanie nad cieleným zabíjaním na území EÚ a používaním chemických zbraní, ako aj nad zložitou vnútornou situáciou, pokiaľ ide o ľudské práva a základné slobody; zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť tlak na Ruskú federáciu, aby dodržiavala medzinárodné právo a zmluvy; je znepokojený opakovaným porušovaním dohôd a noriem v oblasti kontroly zbraní zo strany Ruska, ktoré viedlo k zlyhaniu Zmluvy o likvidácii rakiet stredného a kratšieho doletu, ako aj porušovaním Dohovoru o chemických zbraniach používaním nervovoparalytických látok s vojenským využitím, a to na domácom území aj na území EÚ;

46. zdôrazňuje, že Afrika je dôležitým strategickým partnerom v multilaterálnom systéme; víta súčasné úsilie o prepracovanie a významnú modernizáciu stratégie EÚ pre Afriku s využitím modelu, ktorý sa nezakladá na vzťahoch medzi darcom a príjemcom, ale na spoločnom a koordinovanom partnerstve rovnoprávnych subjektov a vytváraní vzájomne výhodných vzťahov s jasným chápaním vzájomných záujmov a zodpovedností s cieľom rozvíjať spravodlivé a udržateľné partnerstvo zamerané na ľudí, a to aj v oblasti ľudských práv, bezpečnosti a spolupráce v boji proti terorizmu; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu venovať osobitnú pozornosť situácii v regióne Sahel vzhľadom na rastúcu nestabilitu a výrazné priame a nepriame dôsledky udalostí v tomto regióne na Úniu; trvá na európskej vízii solidarity v súvislosti s vývojom situácie v Líbyi, ale aj v oblasti ľudských práv, v politike rozvojovej pomoci a konsolidácii dohôd

o hospodárskom partnerstve; požaduje spoločný prístup a úsilie EÚ na posilnenie prepojenia EÚ s Afrikou, povedomia o EÚ a angažovanosti EÚ v Afrike; pripomína, že prítomnosť a dôveryhodný záväzok Európy majú zásadný význam pre zmiernenie humanitárnych a sociálno-ekonomických výziev;

47. berie na vedomie význam európskych misií na budovanie kapacít a misií odbornej prípravy pri podporovaní mieru, bezpečnosti a stability v Afrike; opakovane zdôrazňuje význam stabilizačných misií a operácií EÚ nasadených v Afrike, najmä v subsaharskom a sahelskom regióne a vyzýva ESVČ a Radu, aby zabezpečili posilnenie mandátu a prostriedkov misií SBOP v Afrike, čo im poskytne prostriedky na ďalšie účinné fungovanie, aby mohli reagovať na závažné výzvy, ktorým čelia; zdôrazňuje vedúcu úlohu EÚ v rámci diplomatického a mierového riešenia konfliktov vrátane iniciatív sprostredkovávania mieru a programov odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie;

48. domnieva sa, že posilnený vzťah s Latinskou Amerikou a Karibskou oblasťou (LAK) je ústredným prvkom geopolitickej stratégie EÚ vo svete; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Únia posilnila väzby, ktoré spájajú EÚ s krajinami LAK, ktoré spoločne tvoria tretinu členov OSN, na základe spoločných hodnôt a zásad, najmä pri obrane multilaterálneho poriadku založeného na pravidlách, presadzovaní ekologického programu a boji proti chudobe a nerovnostiam; naliehavo žiada Úniu, aby si udržala pozíciu preferovaného partnera krajín Latinskej Ameriky vzhľadom na vyhliadku, že v regióne môžu zaberať čoraz väčší priestor aj ďalší geopolitickí aktéri;

49. v tejto súvislosti žiada cielenú, mnohostrannú angažovanosť v regióne podporenú spoločným prístupom EÚ, ktorý podporí stratégie, ktoré pomáhajú pri spoločnom riešení spoločných výziev, ako je podpora mieru, bezpečnosti a prosperity, a zároveň zabezpečia spoločný postup tvárou v tvár hrozbám, ktoré prináša zmena klímy; zdôrazňuje význam, ktorý má pre Európsku úniu Latinská Amerika, a žiada, aby sa tento región naďalej považoval za región s vysokým geostrategickým záujmom pre SZBP, a aby sa EÚ podieľala na podpore demokracie a ľudských práv v regióne a podporovala jeho hospodársky rozvoj; zdôrazňuje, že rešpektovanie právneho štátu a stabilný politický a právny rámec vrátane boja proti korupcii a beztrestnosti, ako aj pokrok v oblasti demokracie a dodržiavania ľudských práv a presadzovania základných slobôd sú základnými kameňmi hlbšej integrácie a spolupráce s krajinami LAK; zdôrazňuje význam podpory a dokončenia obnovenia globálnych dohôd s Čile a Mexikom, ako aj dohody o pridružení medzi EÚ a úniou Mercosur, a zdôrazňuje, že ide o kľúčových spojencov a partnerov EÚ; vyjadruje vážne znepokojenie nad nedostatočným dodržiavaním demokracie a právneho štátu a nad útokmi na demokraticky zvolených vedúcich predstaviteľov opozície, novinárov, študentov a obhajcov ľudských práv, najmä tých, ktorí pracujú na environmentálnych otázkach, a ich právnikov;

50. opätovne vyjadruje svoju plnú podporu mierovému procesu v Kolumbii a jeho účinnému uplatňovaniu, ktoré sú rozhodujúcim krokom pre budúcnosť Kolumbijčanov a stabilizáciu regiónu; žiada o zachovanie silnej spoločnej pozície proti venezuelskému režimu a proti porušovaniam ľudských práv, ktorých sa dopúšťa režim prezidenta Nicolása Madura, a tiež vo vzťahu k systému sankcií, najmä s ohľadom na nedávne udalosti a sťažnosti rôznych organizácií vrátane OSN;

51. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ vo svojom záujme ako celku presadzovala jednotnú, realistickú, efektívnu, pevnú a asertívnejšiu stratégiu, ktorá zjednotí všetky členské štáty a sformuje vzťahy k Čínskej ľudovej republike (ďalej len „ČĽR“), v ktorej by mala aktívne a asertívne hľadať vyváženejšie a vzájomné hospodárske vzťahy založené na európskych hodnotách a záujmoch s veľmi silným a osobitným zreteľom na dodržiavanie ľudských práv a slobody náboženského vyznania alebo viery; zdôrazňuje význam zamerania na dosiahnutie spoločného prístupu s USA a ďalšími podobne zmýšľajúcimi partnermi k Číne;

52. žiada, aby politika EÚ týkajúca sa Číny bola založená na týchto zásadách: spolupráca, kde je to možné; hospodárska súťaž, kde je to potrebné; konfrontácia, kde je to nevyhnutné; pripomína, že v dôsledku asertívnej verejnej diplomacie Číny je niekoľko krajín spoluzávislých od jej investícií a úverov; zdôrazňuje, že EÚ by mala aktívne zvýšiť svoju prítomnosť a viditeľnosť v partnerských štátoch na celom svete ako hlavný investor a poskytovateľ rozvojovej pomoci;

53. nabáda ČĽR, aby prevzala väčšiu zodpovednosť pri riešení globálnych výziev pri súčasnom zachovaní spolupráce v multilaterálnych rámcoch, kedykoľvek je to možné, čo zahŕňa najmä prijímanie ambicióznejších opatrení a záväzných záväzkov v oblasti klímy v súlade s cieľmi Parížskej dohody a v oblasti biodiverzity a podporu mnohostranných reakcií na pandémiu COVID-19, ako aj umožnenie medzinárodného vyšetrovania pôvodu nákazy; vyjadruje poľutovanie nad čínskymi dezinformáciami o pôvode pandémie COVID-19, jej manipuláciou s multilaterálnym systémom, šírením škodlivého čínskeho vplyvu, kybernetickými útokmi a skorumpovanými investičnými projektmi; oceňuje účinné úsilie Taiwanu o zamedzenie šírenia koronavírusu a jeho solidaritu s EÚ, čo dokazuje darovanie vyše siedmich miliónov chirurgických rúšok mnohým členským štátom počas pandémie;

54. vyzýva Komisiu, Radu a VP/PK, aby naďalej informovali ČĽR o tom, že EÚ nebude tolerovať pretrvávajúce porušovanie ľudských práv v Hongkongu, Tibete a Sin-ťiangu, ani zaobchádzanie s príslušníkmi menšín zo strany ČĽR, a aby zohrávali rozhodujúcu úlohu na medzinárodnej scéne pri zabezpečovaní autonómie Hongkongu; odsudzuje porušenie modelu „jedna krajina, dva systémy“ prijatím zákona o národnej bezpečnosti v Číne, ktorý vážne oslabuje vysoký stupeň autonómie Hongkongu a má nepriaznivý vplyv na nezávislosť súdnictva a na slobodu prejavu v Hongkongu; vyjadruje znepokojenie nad vplyvom, ktorý bude mať zavedenie zákona o národnej bezpečnosti v Hongkongu na vzťah medzi Čínou a Taiwanom; zdôrazňuje, že pretrvávajúce oslabovanie autonómie Hongkongu zo strany Pekingu je nielen v rozpore s povinnosťami Číny vyplývajúcimi z dvojstranných zmlúv a medzinárodného práva, ale spochybňuje aj úlohu Pekingu ako dôveryhodného partnera; konštatuje, že Európsky parlament zohľadní porušovanie ľudských práv v kontinentálnej Číne a Hongkongu, keď bude požiadaný o schválenie komplexnej investičnej dohody a akýchkoľvek budúcich obchodných dohôd s Čínou; nabáda členské štáty, aby realizovali balík opatrení, na ktorom sa dohodla Rada pre zahraničné veci 28. júla 2020, ako aj uznesenie Európskeho parlamentu z 19. júna 2020 ([6]); žiada, aby Komisia a členské štáty aktívne zakročili proti brutálnemu prenasledovaniu Ujgurov v Sin-ťiangu, ako aj proti iným etnickým a náboženským menšinám, najmä kresťanom a Tibeťanom; vyzýva členské štáty a PK/VP, aby v rámci globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv prijali sankcie voči čínskym úradníkom a štátom riadeným subjektom zodpovedným za organizovanie politiky hromadného zadržiavania Ujgurov a nútenej práce v Číne;

55. opätovne potvrdzuje, že Únia bude naďalej ostražitá, pokiaľ ide o situáciu na Taiwane a zlepšovanie politických a obchodných vzťahov medzi EÚ a Čínskou republikou (Taiwan); vyzýva ČĽR, aby v súlade s medzinárodným právom dosiahla mierové riešenie všetkých sporov o pozemné a námorné hranice a vyhla sa akýmkoľvek provokatívnym vojenským krokom zameraným na destabilizáciu Juhočínskeho mora; zdôrazňuje, že zachovanie mieru, stability a slobody plavby v indicko-tichomorskom regióne má naďalej kľúčový význam pre záujmy EÚ a jej členských štátov; s hlbokým znepokojením berie na vedomie nedávnu eskaláciu napätia na hraniciach Indie a Číny, ako aj v oblasti Juhočínskeho mora a v Taiwanskom prielive vrátane čoraz provokatívnejších vojenských manévrov Číny zameraných na Taiwan; vyzýva všetky dotknuté strany, aby vyriešili svoje nezhody mierovou cestou prostredníctvom konštruktívneho dialógu a aby na zmenu súčasného stavu neprijímali jednostranné opatrenia; zastáva názor, že vzájomné vzťahy medzi Čínou a Taiwanom by sa mali rozvíjať konštruktívne, bez destabilizačných iniciatív alebo nátlaku jednej zo strán, a že žiadna zmena ich vzájomných vzťahov sa nesmie uskutočniť proti vôli občanov Taiwanu; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prehodnotili svoju politiku angažovanosti na Taiwane a spolupracovali s medzinárodnými partnermi s cieľom pomôcť udržať demokraciu na Taiwane bez zahraničných hrozieb; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby sa zasadili o členstvo Taiwanu ako pozorovateľa Svetovej zdravotníckej organizácie a Svetového zdravotníckeho zhromaždenia a ďalších medzinárodných organizácií, mechanizmov a činností, ako aj globálnej siete na prevenciu chorôb;

56. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ venovala zvýšenú pozornosť strategickým regiónom, ktorým sa čoraz viac venuje medzinárodná pozornosť, ako je okrem iného Afrika a Arktída, ale aj indicko-tichomorský región, kde Čína presadzuje politiku rozširovania, na ktorú musí EÚ koherentne reagovať; poukazuje na potrebu ďalej rozširovať spoluprácu s dôležitými podobne zmýšľajúcimi partnermi v indicko-tichomorskom regióne, ako sú Japonsko, India, Južná Kórea, Austrália a Nový Zéland; v tejto súvislosti víta úsilie o rozvoj európskej indicko-tichomorskej stratégie založenej na zásadách a hodnotách EÚ, ktorá môže zahŕňať spoločné vojenské cvičenia Austrálie a NATO v Tichomorí; zastáva názor, že v rámci súdržnej stratégie voči Číne, v ktorej EÚ a členské štáty v prípade potreby spoločne tlačia na Čínu, by sa EÚ mala usilovať o užšiu spoluprácu s krajinami v regióne a inými demokraciami, v prípade ktorých by sa stratégia EÚ na prepájanie mala využiť v najväčšej možnej miere; varuje pred čínskym úsilím o to, aby sa v regióne, najmä na Taiwane, viac prejavila moc Číny, čo vedie k sporom o hranice s mnohými zo susedov;

57. zdôrazňuje, že je potrebné využiť potenciál ďalšieho zlepšenia vzťahov medzi EÚ a Indiou vzhľadom na vývoj v regióne a dôležitú úlohu, ktorú India zohráva v regióne aj na celom svete;

58. víta zahrnutie spoločného oznámenia o Arktíde do pracovného programu Komisie na rok 2021; považuje za potrebné, aby EÚ mala stratégiu pre Arktídu;

Posilnenie kapacít a prostriedkov EÚ v oblasti SZBP

59. zdôrazňuje svoju podporu postupnému vymedzovaniu a napredovaniu spoločnej obrannej politiky zameranej na posilnenie SBOP a jej cieľov a úloh stanovených v zmluvách smerom k plnohodnotnej obrannej únii, ktorá uznáva špecifickú ústavnú situáciu neutrálnych krajín, založenej na jasných strategických cieľoch a orientovanej na bezpečnosť ľudí a udržateľný mier; v tejto súvislosti víta iniciatívu s cieľom prijať v roku 2022 strategické smerovanie (Strategic Compass); zdôrazňuje potrebu ďalej posilňovať vzťahy medzi EÚ a NATO, pričom zdôrazňuje ich vzájomnú kompatibilitu

([6]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0174.

a strategický význam; vyzýva európske krajiny, aby viac investovali do svojich obranných spôsobilostí, vyvážili povinnosti v rámci NATO a stali sa rovnocennejšími partnermi Spojených štátov; uznáva príspevok misií a operácií SBOP k mieru, bezpečnosti a medzinárodnej stabilite; oceňuje pokrok smerom k vytvoreniu Európskeho mierového nástroja; trvá na tom, že je potrebné ísť nad rámec vyhlásení a prijať opatrenia najmä tým, že sa EÚ poskytne skutočná európska obranná priemyselná základňa prostredníctvom Európskeho obranného fondu s potrebným rozpočtom a zabezpečiť rýchlejšiu a súdržnejšiu realizáciu stálej štruktúrovanej spolupráce s úsilím o strategickú autonómiu EÚ, čo umožní EÚ podporovať integrovanejší vnútorný trh s obranným vybavením; zdôrazňuje význam vedenia inkluzívnych konzultácií s rôznymi zainteresovanými stranami s cieľom podporiť spoločnú strategickú kultúru v oblasti bezpečnosti a obrany;

60. pripomína, že účasť žien na mierových a bezpečnostných procesoch môže zohrávať významnú úlohu pri určovaní úspechu a udržateľnosti mierových dohôd, ako aj trvácnosti a kvality mieru; zdôrazňuje, že záväzky a vyhlásenia týkajúce sa podpory programu pre ženy, mier a bezpečnosť a rovnakého zastúpenia žien v zahraničnej a bezpečnostnej politike často zostávajú len prázdnymi rečami namiesto toho, aby sa zameriavali na skutočné vykonávanie a zabezpečovali ho, čo vedie k obmedzenému pokroku v plnení cieľov programu na celom svete; pripomína zvýšenú úspešnosť riešenia konfliktov, keď sa v priebehu procesu dodržiava rodová parita a rovnosť, a žiada zvýšenie účasti žien v misiách SBOP, najmä v rozhodovacích procesoch, a na manažérskych pozíciách; ďalej žiada, aby sa v týchto misiách systematickejšie uplatňovalo rodové hľadisko, aby sa zabezpečilo vzdelávanie v oblasti rodovej rovnosti a programu pre ženy, mier a bezpečnosť pre všetok nasadený vojenský a civilný personál EÚ vrátane stredného a vyššieho manažmentu ESVČ a vedúcich a veliteľov misií a operácií SBOP a aby sa aktívne prispievalo k vykonávaniu rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti; požaduje konkrétne a merateľné ciele týkajúce sa rozmanitosti a zastúpenia žien na riadiacich pozíciách v ESVČ vrátane cieľa dosiahnuť 50 % zastúpenie žien na riadiacich pozíciách ako vedúcich delegácií, osobitných zástupcov EÚ a vedúcich misií a operácií SBOP; vyzýva, aby sa budúci akčný plán pre rodovú rovnosť III (GAP III) a akčný plán pre ženy, mier a bezpečnosť premietli do národných akčných plánov vrátane strednodobého hodnotenia a aby sa akčný plán pre ženy, mier a bezpečnosť pripojil k budúcemu GAP III;

61. zdôrazňuje, že EÚ musí prevziať globálnu vedúcu úlohu pri riešení následkov pandémie, čo si vyžaduje dostatočné finančné zdroje; zdôrazňuje potrebu ambicióznejšieho viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) v oblasti vonkajšej činnosti a obrany vrátane zvýšených rozpočtových prostriedkov pre SZBP, Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI), nástroj predvstupovej pomoci (IPA III), Európsky obranný fond a vojenskú mobilitu a vyzýva Radu, aby zabezpečila včasné schválenie Európskeho mierového nástroja; vyjadruje poľutovanie nad Radou navrhovanými škrtmi v prostriedkoch pre nástroje na financovanie vonkajšej činnosti v novom VFR a nad nedostatočným financovaním prostredníctvom balíka na podporu obnovy NextGenerationEU; zdôrazňuje, že tieto škrty môžu brániť plneniu úlohy EÚ na celosvetovej scéne a oslabiť jej schopnosť stabilizovať a transformovať pristupujúce krajiny; zdôrazňuje, že Európsky parlament musí byť zmysluplným spôsobom zapojený do strategického riadenia ročných a viacročných pracovných programov a kontroly nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti; pripomína potrebu výrazne zvýšiť rozpočtové prostriedky EÚ na predchádzanie civilným konfliktom v nasledujúcom VFR a zvýšiť finančné prostriedky určené na budovanie mieru, dialóg, sprostredkovávanie mieru a zmierenie;

62. žiada o posilnenie obranných spôsobilostí, pričom sa budú uprednostňovať medzery v spôsobilostiach identifikované v rámci plánu rozvoja spôsobilostí (CDP) a koordinovaného výročného preskúmania v oblasti obrany (CARD), najmä prostredníctvom hĺbkových aktivít spolupráce, ako je združovanie a zdieľanie a dostatočného financovania zmysluplných projektov a ambicióznejšej stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO), Európskeho obranného fondu, vojenskej mobility a európskeho vesmírneho programu; konštatuje, že tieto kroky by mali byť prospešné aj pre NATO a transatlantické vzťahy; zdôrazňuje potrebu väčšej súdržnosti nástrojov a mechanizmov EÚ v obrannej spolupráci EÚ a v tejto súvislosti žiada, aby sa optimalizovali zdroje, aby sa zabránilo zbytočnému zdvojovaniu výdavkov a nástrojov; požaduje zvýšenie podpory a personálneho obsadenia a primeraných a stálych rozpočtových zdrojov pre oddelenie strategickej komunikácie ESVČ pod podmienkou nezávislého hĺbkového posúdenia jeho minulých a súčasných činností; požaduje preskúmanie mandátu oddelenia strategickej komunikácie ESVČ s cieľom zahrnúť doň zahraničné zasahovanie zo strany formujúcich sa aktérov, ako je Čína;

63. opätovne požaduje, aby sa intenzívnejšie podporovala stratégia námornej bezpečnosti EÚ, keďže zachovanie slobody plavby predstavuje rastúcu výzvu tak na celosvetovej úrovni, ako aj pre krajiny susedstva; zdôrazňuje, že sloboda plavby by sa mala vždy rešpektovať; odporúča, aby sa v záujme dosiahnutia efektívneho riadenia globálnych námorných informácií posilnila a podporila štrukturálna koordinácia medzi inštitúciami, organizáciami a vnútroštátnymi orgánmi, najmä umožnením zosúladenia dvoch hlavných civilných a vojenských zložiek, ktoré sú základom znalostí o námornej situácii;

64. zdôrazňuje význam misií a operácií SBOP; zdôrazňuje existenciu rámcových dohôd s tretími krajinami o ich účasti na operáciách krízového riadenia EÚ; poukazuje na to, že tieto dohody ukazujú kolektívny charakter, ktorým sa riadi úsilie o mier a bezpečnosť;

65. upriamuje pozornosť na strednodobé až dlhodobé hrozby, ktoré bude musieť SZBP v budúcnosti riešiť, vrátane bezpečnostných rizík, ktoré predstavujú autoritárske režimy, neštátne subjekty, zmena klímy, kybernetické hrozby, CBRN útoky, hybridné hrozby vrátane širšieho využitia umelej inteligencie, dezinformačné kampane, vesmírne preteky a ich militarizácia a vznikajúce technológie, terorizmus a nekontrolované migračné toky spolu s existujúcimi geopolitickými výzvami; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ dosiahla pokrok pri vymedzovaní a uznávaní hybridných hrozieb; vyzýva EÚ, aby zlepšila informovanosť o týchto hrozbách a vytvorila spoločnú schopnosť odolnosti; zdôrazňuje, že takýmto hrozbám možno čeliť len koordinovanými opatreniami a včasnými a primeranými investíciami do európskeho výskumu a inovácií; víta skutočnosť, že Európsky parlament zriadil Osobitný výbor pre umelú inteligenciu v digitálnom veku ako fórum na riešenie strategických otázok súvisiacich s umelou inteligenciou; považuje za dôležité zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi politík EÚ s cieľom zabezpečiť, aby politiky EÚ smerovali k dosahovaniu cieľov SZBP vrátane energetickej politiky EÚ;

66. zdôrazňuje, že v rámci SZBP je potrebné vytvoriť súdržný rozmer týkajúci sa klímy, keďže zmena klímy čoraz viac zohráva úlohu hospodárskeho, sociálneho a politického destabilizátora a multiplikátora rizika;

67. víta analýzu hrozieb založenú na spravodajských informáciách, ktorú v súčasnosti vykonáva VP/PK, ako východiskový bod pre budúce strategické smerovanie, a požaduje diskusiu v Európskom parlamente o výsledku tejto analýzy; víta nový prístup Komisie spočívajúci v začlenení strategického výhľadu do tvorby politík EÚ, a to aj v oblasti zahraničných a bezpečnostných záležitostí;

o

o o

68. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, a členským štátom.